

Nguyễn Ngọc Tư

Vết thương

Tôi nhớ hoài bản sơ yếu lý lịch mà Phúc viết năm em mười hai tuổi. Ở dòng nơi sinh em ghi: dưới gốc bàng. Tôi nhớ về mặt trong vạt của em khi phụng phịu: “Thiệt vậy mà, anh Hai quên rồi sao?”.

Không, có chết tôi cũng không quên buổi sớm hôm ấy, khi tôi và má nuôi nhìn thấy Phúc ở dưới gốc cây, xung quanh lá khô rơi đầy. Người ta túm em trong bọc vải dầm sương, người em đã tím, em không khóc nữa nhưng dường như đã khóc rất nhiều, môi em khô rốc, bọt bọt.

Khuôn mặt nhòe nhoẹt máu, một bên mắt em đã bị chuột gặm nham nhở.

Tôi - bây - tuổi khóc điên, hình dung mình cũng đã từng nằm dưới gốc cây nào đó, cùng kiến, chuột và bóng đêm. Hôm má nuôi ôm tôi lên cũng giống như bây giờ, gói em trong tay, bà hơi tròng trĩnh, lão đảo, nom em nhỏ nhoi như trái bí, trái bầu nhưng mang sức nặng của một sinh linh.

Chúng tôi mang em về Sương, về ngôi nhà nhỏ chênh vênh trên khu vườn chôn chít những tiểu sành - những hòn máu bị vứt bỏ mà má nuôi tôi nhặt từ bệnh viện. Tôi lẳng lặng xách dao dọn một khoảng cỏ, chuẩn bị tẩm vải và cái quách nhỏ. Nhưng thật lạ lùng, em vẫn sống, tiếc là chỉ còn một mắt. Lần đầu tiên má nuôi tôi tin có kỳ tích trên đời.

Vẫn những buổi chiều lên, vẫn khu vườn hiu hắt, những giọt máu chưa thành hình không đủ để hóa linh hồn, chỉ vạt vờ những ngọn khói mỏng xiêu xiêu. Nhưng từ khi có Phúc, có tiếng cười giòn tan vắt vèo trên tàng cây, khói cũng bớt khóc than. Để hình dung ra mình đã lớn như thế nào, tôi nhìn

Phúc lớn.

Nhưng khó hi vọng được nhìn thấy mình, vì Phúc khác biệt tôi. Phúc không thềm nhớ mình là đứa bé bị ruồng bỏ đã đành, vết thương - hốc mắt trống phập phồng trên gương mặt, em cũng chẳng để ý. Phúc hay đòi má nuôi tôi kể lại ngày lượm được em, để lấy làm sung sướng, ra vẻ kinh ngạc, ngón ngoèn: “VẬY mà con sống, ngộ thiệt”. Thời gian đi qua Phúc có vẻ nhẹ nhàng.

Tôi thì không. Tôi thường buồn bã, chờ đợi, ham muốn điều gì đó không rõ ràng. Vài bóng người lạ mặt lảng vảng trong vườn khói của má nuôi tôi cũng làm tôi hi vọng và tuyệt vọng. Chẳng có ai tìm mình.

Có lần bắt gặp một người phụ nữ ngồi than khóc bên cạnh một ngọn khói nhỏ, tôi ôm mấy cục củi ra sân, bửa như điên dại. Ước gì mình cũng hóa khói... Nghe vắng trong nhà tiếng Phúc nói với má: “Anh Hai đang khóc...”. Khi chỉ có hai chúng tôi, Phúc tần ngần hỏi nhỏ: “Có má thương mình không đủ sao anh Hai?”.

Với Phúc sống là đủ, có người nuôi cưu mang là đủ, có một con mắt nhìn đời cũng đủ. Đi đường, thấy bất cứ đám tang nào, em cũng bỏ dép ghé vào, thấp mấy cây nhang, lạy ba lạy. Thấy tôi ra vẻ ngạc nhiên, em thăm thì: “Biết đâu họ là cha má mình...”.

Em có thể điềm nhiên chơi dưới gốc cây bàng năm cũ, vừa ngó nghiêng vừa nói: “Để em kiểm con chuột hỏi nó coi tha con mắt em đâu?”. Rồi thấy tôi ngồi đằng xa, mướt mồ hôi, mặt cắm xuống đất, em rón rén lại, chìa trái bàng khô ra:

- Anh Hai, coi con mắt em rớt ở đây nè, chà, nó cũ mềm rồi.

Con mắt còn lại lấp loáng ánh cười.

Đó là lần đầu tiên tôi nghĩ ước gì mắt Phúc có cả đôi. Nó sẽ làm cho khuôn mặt em xinh đẹp hơn, cho cái cảm giác chông chênh ở em không còn nữa.

Và quan trọng, ở Phúc không còn dấu tích bị bỏ rơi. Của em và của tôi. Ý nghĩ ấy ngày càng vây lấy tôi như con rắn đói điên cuồng quấn mồi. Tôi thôi học theo má nuôi làm công việc quét dọn trong bệnh viện. Đồng lương ít ỏi, tôi bỏ bệnh viện đi làm thợ hồ. Nhiều bữa gạch cắt tay đổ máu, thấy em chắt lưỡi hít hà, tôi cười:

- Đứt chút đỉnh nhằm nhò gì. Miễn là có tiền làm mắt giả cho em...

Phúc cúi đầu, đang thoăn thoắt quần vải bó tay tôi bỗng chậm rãi, đắn đo. Tôi lại bỏ việc ở công trường, bởi quần quật bốn tháng trời cũng chưa đủ chi phí cho ca phẫu thuật. Người quen giới thiệu một chỗ bụng bê ở nhà hàng thị xã. Bà chủ tốt bụng hay biểu vào phòng, nhờ đấm bóp, cho thêm tiền. Bắt gặp cái ánh nhìn rất ướt của bà, lòng tôi lạnh ngắt lạnh ngơ. Tôi chột nhận ra, buột miệng nói “Chết cha...”, mình chỉ nóng bừng khi đứng trước Phúc. Em không còn đơn thuần là đứa em gái nhỏ. Điều đó làm tôi càng nôn nóng. Thật hạnh phúc khi nhìn thẳng vào em, ôm ghì em trong tay mà không bị ám ảnh bởi góc cây, con chuột...

- Anh làm tháng nữa là đủ tiền...

Má nuôi tôi rầy: “Cái thằng, lải nhải hoài chỉ chuyện đó”. Phúc không nói gì, ngồi trước thau giặt đồ to tướng, tay vò miết chiếc áo tôi còn vương vất mùi dầu thơm của người chủ nhà hàng. Dường như em lại lặng đi... Tôi không hiểu cái lặng đi đó, không hiểu sao nhắc tới chuyện mắt, Phúc không giấu được buồn.

Phúc lẳng lẳng bỏ đi, không trở lại. Má nuôi tôi nói chính tôi đã đẩy Phúc đi. Tôi chạy ra ngã ba Sương, vô vọng ngó những con đường chạy hun hút đằng phía chân trời.

Những ngọn khói không còn vạt vờ than thở nữa, chúng nhận ra làm người cũng chẳng sướng gì khi phải chịu đựng những nỗi đau. Chúng an phận khói... Chúng để mặc tôi rầm rứt với cách trả lời bằng câm lặng của Phúc.

Rằng Phúc cũng đau, nhưng em không tránh né bởi quay về hướng nào thì trên mặt em cũng còn vết, nên em tự giã bừa lên đó, để chỗ đau chai sạn. Rằng em tuyệt vọng khi cố gắng kiệt sức mà chỉ thấy khiếm khuyết của mình hằn vết sâu nhói trong mắt tôi...

Tôi thường đem củi ra bửa đến khuya, đến kiệt sức, vì nhớ Phúc. Thật kỳ lạ, trong cái nhớ quay quắt đó, tôi không mảy may nghĩ về vết thương, trong tôi long lanh nụ cười trong mắt của Phúc, giọng nói giòn tan của Phúc.

Và mắt của Phúc không bao giờ làm tôi cúi nhìn, không nề hà chuyện mình có đủ đôi hay không, mắt em luôn lấp lánh sáng, hay háy nguyệt, ứ đầy những hờn giận, thương yêu...